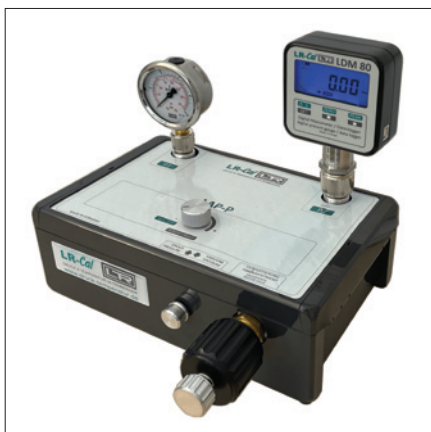

Kalibrátory tlaku od firmy Leitenberger

Firma Druck und Temperatur Leitenberger GmbH (dále jen Leitenberger) se kromě výroby nejrůznějších přístrojů pro měření tlaku a teploty zabývá vývojem a výrobou kalibrační techniky, kterou dodává pod registrovanou obchodní značku LR-Cal. Firma BHV senzory, jako výhradní zástupce společnosti Leitenberger na českém a slovenském trhu, vystaví na letošním Mezinárodním strojírenském veletrhu kalibrační techniku této firmy a také tři její novinky. Najdete nás v pavilonu F, stánek 013.

Pro tlakové kalibrátory Leitenberger je typické, že jsou sestaveny z kalibrační pumpy a etalonu jakožto dvou oddělených jednotek. Výhoda je zřejmá: pumpa se použitím opotřebává a její eventuální mechanická oprava neznamena zásah do etalonu a případnou ztrátu záruky za přístroj či za jeho kalibraci. Jednoduché opravy, jako je výměna těsnění, lze provést svépomocí.

Obr. 1. Pneumatická kalibrační pumpa LAP-P s elektrickým pohonem

Stálíciemi v sortimentu LR-Cal jsou ruční klešové kalibrační pumpy: pneumatická pumpa LPP 40 do 4 MPa, a dále hydraulické klešové pumpy do 70 a 100 MPa. Oblíbená je i stolní vřetenová kalibrační pumpa LSP 1000 do 100 MPa.

Nejpoužívanějšími etalony tlaku z produkce firmy Leitenberger jsou přístroje LPC 200 a LPC 300 s výměnnými senzory o přesnos-

ti 0,025 % FS a digitální tlakoměr TLDDMM 2.0 o přesnosti 0,05 % FS.

Tři novinky v kalibrační technice společnosti Leitenberger

Pneumatická kalibrační pumpa s elektrickým pohonem LAP-P

Používá se ke generování přetlaku do 2,5 MPa anebo pro podtlak do $-0,090$ MPa. Napájí se ze síťového adaptéru 230 V AC/24 V DC. Ručním ovladačem lze nastavit otáčky pístového kompresoru. K jemnému doladění dosaženého tlaku se používá objemový regulátor a jehlový ventil pro řízení poklesu tlaku.

Stolní páková pneumatická kalibrační pumpa LSP 100-P

Kalibrační pumpa LSP 100-P umožňuje vytvořit přetlak až 10 MPa. Po přepnutí do

Obr. 2. Ruční pneumatická kalibrační pumpa LSP-100-P do 10 MPa

podtlakového režimu lze dosáhnout podtlaku $-0,095$ MPa.

Pumpa je opatřena objemovým regulátorem pro jemné nastavení tlaku a citlivě pracujícím vypouštěcím ventilem. Rameno pumpy je dlouhé 0,45 m. Stolní páková pumpa najde uplatnění všude, kde je třeba vytvořit větší referenční tlak a kalibrované přístroje se přitom nesmějí znečistit olejem.

Obr. 3. Kalibrátor tlaku LPC 200 s výměnnými senzory a kalibrační pumpa LPP 40

Software LDM-COM Universal

Firma BHV senzory vyvinula pro záznam a zpracování dat naměřených při kalibraci software LDM-COM Universal. Program umožňuje komunikaci s etalony tlaku a krouticího momentu ze sortimentu firem Leitenberger a BHV senzory. Kromě toho ho lze použít také pro záznam dat z multimetrů s výstupním protokolem SCPI: toho se využije při kalibraci

BHV SENZORY

- snímače tlaku a digitální tlakoměry
- mechanické tlakoměry
- tlakové spínače (presostaty)
- mechanické teploměry
- hydrostatické měření hladiny

SENZORY
na vysoké úrovni

www.bhvsenzory.cz

snímačů s proudovým anebo napětovým výstupem. Záznam dat může probíhat současně na až šesti kanálech; pro běžnou kalibrační práci však mají smysl jeden nebo dva kanály. Data se při kalibraci ukládají do matice o libovolně volitelném formátu. Po naměření všech hodnot se matice používá pomocí clipboardu (Ctrl+C, Ctrl+V) přenesou do libovolného programu určeného pro zpracování výsledků kalibrace.

Tento postup je zvolen proto, že většina kalibračních laboratoří používá vlastní program pro zpracování výsledků, stanovení nejistot a vytvoření kalibračního protokolu. Tyto programy pak pracují s množstvím dalších parametrů, které jsou u každého uživatele jiné a liší se i u jednotlivých kalibrací. Oproti tomu při spuštění programu LDM-COM Universal stačí nastavit parametry pro komunikaci s daným měřicím přístrojem a ty se pak uloží ve formě šablony. Při dalším spuštění se už jen zvolí příslušná šablona.

Při kalibraci mechanických tlakoměrů se použije jednorázový záznam, přičemž je výhodné zvolit „inverzní postup“: měření

Obr. 4. Kalibrační pracoviště s etalony připravenými k měření a k záznamu dat pomocí programu LPC COM Universal

Note	device1	device1	device1
1	0	0,000	
2	1,5	1,506	
3			
4	4,5		
5	6		

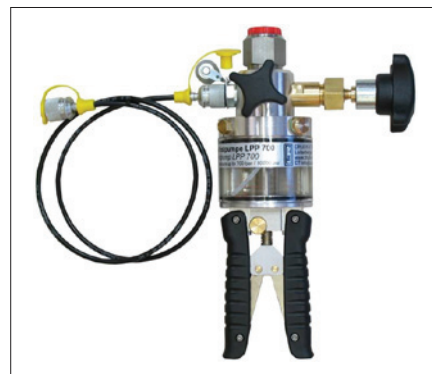
Obr. 5. LPC COM Universal – příklad záznamu dat při kalibraci mechanického tlakoměru a využití jednorázového záznamu

tlak se nastavuje podle ručky testovaného tlakoměru a jeho skutečná hodnota se z etalonu odečítá automaticky stiskem tlačítka a zapisuje se do kalibrační tabulky.

Kromě již popsané funkce, která slouží k automatickému záznamu naměřených hodnot do kalibrační tabulky, je k dispozici i funkce

datalogging, tedy automatický záznam měřených dat ve zvoleném časovém intervalu.

Společně se softwarem LDM-COM Universal lze použít doplněk LDM-COM Evaluation, což je soubor vytvořený v Excelu. V tomto programu se už během měření na první list automaticky načítají naměřené výsledky. Na druhém a třetím listu se v reálném čase zobra-

Obr. 6. Klešťová kalibrační pumpa LPP-700 do 70 MPa

zují výsledky měření, a to včetně vypočtených odchylek od ideální převodní charakteristiky. Na dalších listech si uživatel může zavést zobrazení naměřených výsledků podle vlastních přepočtů. Všechny výsledky se pak zobrazují automaticky už v průběhu měření.

K dispozici je i softwarový doplněk Kalibrační protokol, který umožní zpracování výsledků včetně stanovení nejistoty kalibrace a tisk kalibračního protokolu.

Jan Vaculík, BHV senzory s. r. o.

Ohlédnutí za veletrhem Hannover Messe 2022

Veletrh Hannover Messe, stejně jako ostatní veletrhy, měl dvouletou covidovou přestávku. Letošní ročník byl hodně netypický, nejen tím, že byl až na přelomu května a června, od 30. května do 2. června 2022.

„Comeback veletrhu přišel v pravý čas,“ prohlásil Dr. Jochen Köckler, předseda představenstva Deutsche Messe. Má pravdu? Letos bylo na Hannover Messe 2 500 vystavovatelů a 75 000 návštěvníků. Když jsem do Hannoveru přijel, trochu jsem se při pohledu na parkoviště lekl, jestli tu nejsem o týden dříve. Stejně poloprázdné bylo i výstaviště. Pro srovnání, v roce 2019 se veletrhu zúčastnilo 6 500 vystavovatelů a prohlédlo si ho 215 000 návštěvníků. Takže výstaviště vlastně bylo ještě méně než poloprázdné.

„Vzhledem k narušeným dodavatelským řetězcům, rostoucím cenám energií, inflaci a klimatickým změnám bylo o to důležitěj-

ší se po dvou letech poznamenaných pandemií znovu setkat tváří v tvář ve výstavních halách, seznámit se s nejnovejší technikou a trendy a získat pohled do budoucnosti. Po čtyřech dnech na veletrhu vysílá průmysl, politika a výzkum z Hannoveru jasný signál: pandemie a války nesmějí a nebudou zpomalovat proces průmyslové transformace – naopak, musíme postupovat ještě rychleji, abychom dosáhli digitalizace a udržitelnosti průmyslu,“ dodal Jochen Köckler.

Možná i v tom je jedna z příčin výrazně menší účasti na veletrhu: německé hospodářství stojí před problémy. Sotva pominula opatření proti covidu, přicházejí důsledky závislosti Německa na ruském plynu a silné orientace na obchodní spolupráci s Čínskou lidovou republikou. „Pandemie a války nesmějí a nebudou zpomalovat proces průmyslové transformace“ – to je zatím jen přání, rozhodně ne skutečnost.

Co dál? „V prostředí, které bylo náročnější než kdy jindy, veletrh ukázal, že osobní kontakt nelze ničím nahradit. Týká se to vztahů mezi vystavovateli a jejich zákazníky nebo nastupující generací, ale také diskusí na vysoké úrovni s politiky, pro které Hannover Messe představuje ideální místo. Už jen to, že německý kancléř Olaf Scholz, ministr hospodářství a klimatu Robert Habeck a ministryně školství Bettina Stark-Watzingerová slíbili svou podporu zájmům malých a středních podniků v Německu, znamená v dobách, jako jsou tyto, hodně,“ řekl Thilo Brodtmann, výkonný ředitel sdružení VDMA, a dodal: „Jsem přesvědčen, že příští rok bude Hannover Messe pokračovat v nabývání své tradiční velikosti a rozsahu.“

Uvidíme. Hannover Messe 2023 bude v termínu 17. až 21. dubna (www.hannovermesse.de/).

Petr Bartošik